

Citace

Poslední aktualizace: 19. 10. 2022

PhDr. Martina Machátová

Moravská zemská knihovna v Brně

Tel.: 541 646 170, e-mail: machat@mzk.cz.

Užitečné odkazy

Odkazy na bezplatné pomůcky:

<https://www.mzk.cz/katalogy-databaze/databaze/citace>

Úprava písemností v textovém editoru:

ČSN 01 6910 Úprava dokumentů

zpracovaných textovými procesory. 2014.

Další informace k ČSN ISO 01 6910:

<https://www.ujc.cas.cz/expertni-cinnost/csn016910/faq.html>

https://www.ujc.cas.cz/miranda2/export/sites/vcr/ujc/sys/galerie-download/otazky-a-odpovedi-k-csn-01-6910_2014_ed1.pdf

Internetová jazyková příručka: <https://prirucka.ujc.cas.cz/>

Pomůcky k citacím

Základní příručka:

BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan SKÚPA. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011* [online]. Brno, 2011 [cit. 2019-10-01].

Dostupné z: <https://www.citace.com/CSN-ISO-690.pdf>

Příručka pro střední školy:

KRČÁL, Martin, Karolína KRBCOVÁ a Jakub HORÁK. *Citujte jednoduše: instrukce pro vyučující středních škol* [online]. Brno: Ucimcitace.cz, 2015 [cit. 2019-10-01].

Dostupné z: <https://www.citace.com/download/Citujte-jednoduse.pdf>

Přehledy citování jednotlivých druhů zdrojů (tzv. citační taháky):

http://iva.k.utb.cz/wp-content/uploads/citacni-tahak_2019.pdf

<https://dokumenty.osu.cz/knihovna/citacni-tahak.pdf>

Proč citovat ?

- Informační etika.
- Povinnost vyplývající z autorského zákona.
- Ověření tvrzení.
- Zasazení problematiky do širších tematických souvislostí.
- Prokázání znalosti problematiky a stěžejní literatury.
- Doporučení další literatury ke studiu.

Plagiátorství

„představení duševního díla jiného autora půjčeného nebo napodobeného v celku nebo z části, jako svého vlastního“.

ČSN ISO 5127

Plagiátorství -příručky

FOLTÝNEK, Tomáš. *Jak se vyhnout plagiátorství: příručka pro studenty*. Praha: Karolinum, 2020, 42 s. ISBN 978-80-246-4789-0.

Dostupné také z:

<https://karolinum.cz/data/book/24022/Foltynek%20-%20Jak%20se%20vyhnout%20plagiatorstvi.pdf>

FOLTÝNEK, Tomáš. *Jak předcházet plagiátorství ve studentských pracích: příručka pro akademické pracovníky*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020, 31 s. ISBN 978-80-246-4788-3. Dostupné také z:

<https://karolinum.cz/data/book/24082/9788024647869%20Foltynek%20-%20Jak%20predchazet%20plagiatorstvi.pdf>

Prohřešky proti citační etice (1)

- Necitovat díla, která byla použita.
- Citovat díla, která nebyla použita.
- Citovat vlastní díla, která nemají nic společného s novým dílem.
- Citace vytržené z kontextu.
- Nepřesné a neúplné citace.

Zpracováno dle:

JANOŠ, Karel. *Informační etika*. 1. vyd. Praha: Česká informační společnost, 1993, s. 84.

Prohřešky proti citační etice (2)

Odkazy na další zdroje:

<https://www.ithenticate.com/resources/infographics/types-of-plagiarism-research>

https://turnitin.com/assets/en_us/media/plagiarism_spectrum.php

<https://www.ox.ac.uk/students/academic/guidance/skills/plagiarism?wssl=1#>

Druhy plagiátorství (1)

(Autor neuvede zdroj.)

- Zkopírování dokumentu.
- Kopírování částí textu.
- Vypracování práce na zakázku.
- Drobné úpravy převzatého textu.
- Informace z jednoho zdroje doplněny vlastními myšlenkami.
- Spojení doslovně převzatých částí z různých dokumentů.

Druhy plagiátorství (2)

- Necitování v textu – pouze soupis na konci písemné práce. Není zřejmé, které myšlenky byly převzaty a z jakého dokumentu.
- Citáty bez uvozovek.
- Soupis použité literatury obsahuje i nepoužité zdroje.
- Nedohledatelné zdroje.
- Autocitace bez souvislosti s novým textem.

Citační styly

Požadavky

- jednotlivých vydavatelů,
- jednotlivých vysokých škol (interní směrnice).

Česká republika:

- ČSN ISO 690

Univerzální citační styly

- Chicago,
- ISO 690,
- MLA (Modern Language Association),
- Turabian.

Oborové citační styly

- ACS style (American Chemical Society).
- AIP style (American Institute of Physics).
- AMA style (American Medical Association).
- APA style (American Psychological Association).
- ASA style (American Sociological Association).
- IEEE style (Institute of Electrical and Electronics Engineers),
- Vancouver (National Library of Medicine).

Citační metody

Odkazy v textu

- Harvardský systém (author-date system).
- Poznámky pod čarou.
- Číselné odkazy (Vancouver style).

Harvardský systém

Odkazy v textu

zaverecna_prace.pdf - Adobe Reader

Soubor Úpravy Zobrazení Okna Nápověda

Otevřít [Icons] 53 / 82 133% [Icons] Nástroje Vyplnit a podepsat Poznámka

Tento soubor je kompatibilní s normou PDF/A a byl otevřen pouze pro čtení, aby nedošlo k jeho změně. Povolit úpravy

Dále bylo potřeba zvolit základní nastavení možností úvěrů. V rámci modelu jsou možnosti úvěrů zjednodušené natolik, že uvažujeme pouze dvě možnosti půjček, z níž je jedna dostupnější a druhá méně dostupná. Pro naše potřeby si zvolíme jako jednu půjčku rychlý úvěr u nebankovní společnosti a jako druhou půjčku standardní spotřebitelský úvěr u bankovní společnosti. V základním nastavení budeme uvažovat jako dostupnější úvěr u nebankovní společnosti. **Jedním z důvodů je i rychlejší a snazší vyřízení úvěru u nebankovních společností (Muzikář, 2013),** což agentovi v náhlé finanční tísní může přijít vhod.

Nastavení pro méně dostupný bankovní úvěr bylo vybráno na základě analýzy spotřebitelských úvěrů (Coufal, 2011). V analýze se jako nejvýhodnější ukázal úvěr od společnosti Raiffeisenbank. Z práce ovšem vyplývá, že ani taková firma neudává na svých internetových stránkách konečnou hodnotu RPSN. Zvolili jsme proto RPSN spočtené v rámci analýzy, tedy 18%. Počet splátek byl nastaven na dvanáct a frekvence splácení na měsíční.

Tabulka 4 — hodnoty základního nastavení parametrů dostupných úvěrů

Název parametru	Základní hodnota parametru
borrowing	on
search-int-cost	0,5
bank-1-payment-frequency	"Weekly"
bank-1-payments	52
bank-1-rpsn	0.6391

15:28 20.1.2015

Harvardský systém

(Forma jméno – datum)

- Odkaz je tvořen pomocí kulatých
- závorek, do kterých se uvede příjmení prvního autora, rok, případně strana.

Příklad: (Cejpek, 1967, s. 151)

Soupis je řazen abecedně podle příjmení autorů, po jménu autora následuje rok, případně malé písmeno abecedy.

Harvardský systém

Seznam literatury na konci práce

COUFAL, L., 2011. *Analýza ukazatele RPSN u spotřebitelských úvěrů*. Praha. Dostupné z: https://www.vse.cz/vskp/23574_analyza_ukazatele_rpsn_u%C2%A0spotrebitelskych_uver_u. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví. Vedoucí práce Jarmila Radová

Abecední řazení záznamů dle primární odpovědnosti – původců.

Seznam literatury

75

ČESKÁ REPUBLIKA, 2011. *Nařízení vlády ze dne 7. prosince 2011 o zvýšení částek životního minima a existenčního minima*. In: Sbíрка zákonů č. 409/2011. Částka 144, s. 5380. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=23551>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2013. *Nařízení vlády ze dne 16. července 2013, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sbíрка zákonů č. 210/2013. Částka 85, s. 2044. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6460>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2013a. *Vydání a spotřeba domácností statistiky*

Harvardský systém

Pomůcka v češtině

Volně přístupný leták v češtině ke stažení:

<http://iva.k.utb.cz/wp-content/uploads/harvardsky-system.pdf>

Poznámky pod čarou

Ukázka

The screenshot shows a PDF document with the following content:

*generace byly vzdělanější a nebyly přitom zahlcovány nadbytečným množstvím faktografických znalostí.*²⁵⁶

Z pohledu výše uvedených vizí dospěl prof. Cejpek k závěru, že by se společnost neměla označovat jako informační, „ale jako společnost učící se – z hlediska jednotlivce celoživotně“.²⁵⁷ Upozornil ale na to, že „klíč k dosažení takové společnosti je v každém jednotlivci, který je ovšem do značné míry závislý na stavu společnosti, v níž žije, na míře svobody čerpání informací z dostupných zdrojů, míře otevřenosti této společnosti, její demokratičnosti“.²⁵⁸

Má-li být vzdělávání úspěšné, musí být dle Delorsovy zprávy „Vzdělávání pro 21. století“ založeno na čtyřech základních typech učení, pilířích rozvoje každého jedince:²⁵⁹

1. Učit se poznávat – učit se učit z nejrůznějších zdrojů a přitom se vyvarovat jak nedostatku znalostí, tak jejich nadbytku;

Footnote 256: CEJPEK, Jiří. Knihovnictví v širších souvislostech - vzdělání a povolání. In: CASLIN 2000: vzdělávání knihovníků = education for librarians: 7. mezinárodní seminář: hotel Fontána, Luhačovice, Česká republika, 28.květen - 1.červen 2000: sborník příspěvků. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2001, s. 124-125. ISBN 80-244-0247-5. Dostupné z: <http://www.ics.muni.cz/caslin2000/cejpek.html>

Footnote 257: Tamtéž, s. 125.

Footnote 258: Tamtéž, s. 125.

Footnote 259: Delors, J. Zpráva o budoucnosti: zpráva Mezinárodní komise UNESCO "Vzdělávání pro 21. století". Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 1997, s. 49-57.

Poznámky pod čarou

Komentář

- Číselné odkazy v textu lze uvést:
  - v kulatých závorkách,
  - v hranatých závorkách,
  - - v horním indexu.

Celkový soupis v závěru práce nemusí být.

Doporučuje se řadit záznamy abecedně a nečíslovat.

Poznámky pod čarou

Doporučení

- Není v ČSN ISO 690:
Citaci pod čarou lze uvádět ve zkrácené podobě, pokud lze další údaje dohledat v soupisu použité literatury na konci práce:

autor, název, strana, případně další údaje nutné k dohledání v seznamu použité literatury.

Forma číselného odkazu

(Vancouver style)

- Informační zdroje jsou v seznamu na konci práce uspořádány v pořadí, v jakém jsou citovány poprvé. Záznamy jsou očíslovány.

„Číslem v kulatých závorkách, hranatých závorkách nebo v horním indexu odkazujeme v textu na informační zdroje v pořadí, v jakém jsou citovány poprvé“.

Vancouver style

Odkazy v textu - příklad

jsou detekovány chromozomální defekty již v době diagnózy (36-38). V roce 2000 sestavili Döhner *et al.* (36) hierarchický model rizikovosti CLL podle přítomnosti těchto aberací při diagnóze a mediánu přežití (**Obrázek 1.2**) – riziko klesá v pořadí přítomnost delece 17p13, 11q22-q23, trizomie chromozomu 12, normální karyotyp, delece 13q14 jako samostatné abnormality. Rutinní analýza těchto aberací pomocí interfázní *in situ* fluorescenční hybridizace (i-FISH) je v klinické praxi plně využívána.

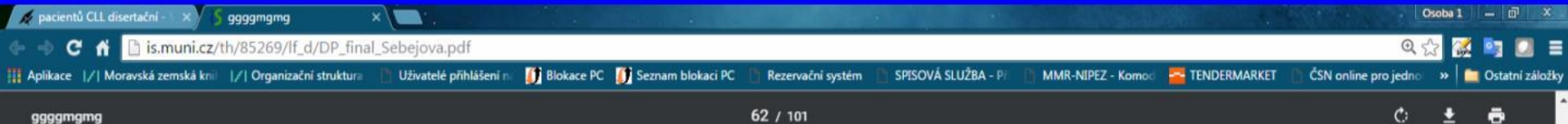
Z výše zmíněných aberací se u CLL vyskytuje nejčastěji monoalelická delece 13q14, a to přibližně u poloviny pacientů (36, 39). Minimální deletovaná oblast zahrnuje gen *DLEU2*, v jehož čtvrtém intronu jsou kódovány dvě microRNA (*miR-15* a *miR-16*) (40); velmi často bývá deletován i gen *RB1* (41). Pokud se tato delece vyskytuje u CLL samostatně znamená pro pacienty příznivou prognózu (36).

Často (přibližně u 20 % pacientů) se u CLL vyskytuje monoalelická delece 11q22-q23 (36). V minimálně deletované oblasti se nachází gen *ATM*, známý nádorový supresor (42, 43). Druhá alela tohoto genu bývá přibližně u třetiny pacientů s delecí mutována a výsledkem tak je kompletní inaktivace proteinu (44, 45). Pacienti s tímto defektem mají nepříznivou prognózu (36), neboť poškození genu *ATM* významně přispívá k nestabilitě genomu – jsou narušeny opravné procesy dvouřetězcových zlomů DNA (42), čímž se v buňkách mohou hromadit další genetické defekty. Klinicky se projevem této delece bývá výrazná lymfadenopatie (46).

Číslo záznamů v soupisu použité literatury na konci písemné práce.

Vancouver style

Seznam literatury na konci práce - příklad

42. Zenz T, Mertens D, Küppers R, Döhner H, Stilgenbauer S. From pathogenesis to treatment of chronic lymphocytic leukaemia. *Nat Rev Cancer*. 2010;10(1):37-50.
43. Edlmann J, Holzmann K, Miller F, Winkler D, Bühler A, Zenz T, et al. High-resolution genomic profiling of chronic lymphocytic leukemia reveals new recurrent genomic alterations. *Blood*. 2012;120(24):4783-94.
44. Schaffner C, Stilgenbauer S, Rappold GA, Döhner H, Lichter P. Somatic ATM mutations indicate a pathogenic role of ATM in B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Blood*. 1999;94(2):748-53.
45. Austen B, Powell JE, Alvi A, Edwards I, Hooper L, Starczynski J, et al. Mutations in the ATM gene lead to impaired overall and treatment-free survival that is independent of IGVH mutation status in patients with B-CLL. *Blood*. 2005;106(9):3175-82.

Záznamy v seznamu jsou uspořádány dle pořadí, v jakém jsou citovány poprvé.

Seznam použité literatury

46. Döhner H, Stilgenbauer S, James MR, Benner A, Weilguni T, Bentz M, et al. 11q deletions identify a new subset of B-cell chronic lymphocytic leukemia characterized by extensive nodal involvement and inferior prognosis. *Blood*. 2007;89(7):2516-22.

Odkazování na konkrétní strany v textu

- *Harvardská citační metoda:*

(Armstrong, 2007, s. 28–29)

- *Vancouverská (číselná) metoda:*

[5, s. 28–29]

(5, s. 28–29)

Horní index: 5, s. 28–29

- *Citování pod čarou:*

ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada, 2007, s. 28–29. ISBN 978-80-247-1407-3.

Odkazování na konkrétní strany v textu

- Povinné u citátů – doslovné převzetí myšlenek.
- Jinak volitelné.
- Vypouští se u dokumentů, které nejsou číslovány. Zpravidla se jedná o elektronické dokumenty. U nich je možné původní myšlenku dohledat pomocí funkce CTRL+F.
- Konkrétní stránky je vhodné uvádět, pokud odkazujeme na myšlenky z rozsáhlých tištěných dokumentů, v nichž je obtížné dohledat příslušný text, např. u monografií.

Základní požadavky na citace (1)

- Citace musí jednoznačně identifikovat dokument.
Je nutné uvést všechny povinné údaje, pokud je lze ve zdroji najít.
- Pořadí údajů je přesně stanoveno normou.
- Bibliografické údaje musejí být přesné a spolehlivé – buďte pozorní, pozor na překlepy.

Základní požadavky na citace (2)

- Nic si nevymýšlejte. Uvádět informace, které jsou skutečně obsaženy.
v konkrétním citovaném dokumentu.
- Přebírejte údaje přímo z konkrétního citovaného zdroje, který vidíte.
- Citujte tu formu dokumentu, ze které čerpáte. Pokud vidíte tištěný dokument, citujte tištěný dokument. Pokud pracujete s elektronickým dokumentem, citujte elektronický dokument.

Základní požadavky na citace (3)

- Chybějící údaj se vynechá a pokračuje se dalším (někdy dohledání či zástupná formulace).
- Údaje, které přebíráte z jiného zdroje či doplňujete sami z vlastní iniciativy, se uvádějí v hranatých závorkách stejně jako opravy chybných údajů.
- Používejte sekundární citace (citace z tzv. druhé ruky) pouze v krajním případě, pokud originální dokument není dostupný.

Základní požadavky na citace (4)

- Údaje se zapisují v jazyce citovaného dokumentu.
- Prvky v nelatinkovém písmu se transliterují (ČSN ISO 9).
- Jednotnost způsobu citování a struktury záznamů (jednotný styl, formát, interpunkce a typografie).
- Přehlednost záznamů a soupisů.
- Vygenerované citace je nutné kontrolovat.

Sekundární citace

- Citování citovaného.
- Snažit se používat minimálně.

Příklady řešení:

- <http://iva.k.utb.cz/lekce/sekundarni-citovani/>
- <https://knihovna.vse.cz/faq/jak-citovat-citace-citaci-tzn-jak-citovat-text-ktery-byl-jiz-jednou-citovany>

Zkratky

Obecně uznávané bibliografické termíny zkracovat dle ČSN ISO 832.

Ostatním zkratkám je třeba se vyhnout. Pozor na srozumitelnost.

ČSN ISO 4. Informace a dokumentace - Pravidla zkracování slov z názvů a názvů dokumentů.

ČSN ISO 832. Informace a dokumentace - Bibliografický popis a citace - Pravidla zkracování bibliografických termínů.

Pořadí údajů (1)

- Jméno tvůrce / tvůrců, pokud jsou k dispozici.
- Název.
- V případě potřeby typ nosiče.
- Vydání.
- Nakladatelské údaje (místo, vydavatel), datum.

Pořadí údajů (2)

- Název edice, pokud je k dispozici.
- Číslování v rámci popisované jednotky.
- Identifikátor.
- Dostupnost, přístup nebo umístění informací.
- Dodatečné všeobecné informace.

Interpunkce uvedená v příkladech v ČSN ISO 690 není závazná.

Interpunkce

Interpunkce uvedená v příkladech v ČSN ISO 690 není závazná.

Problematikou interpunkce se zabývá ČSN 01 6910. V souvislosti s citacemi je nutné rozlišovat spojovník a pomlčku.

Interpunkce - spojovník

Spojovník: krátká vodorovná čárka.

Je na klávesnici.

Použití u citací:

ISBN, ISSN, datum citování.

Příklady:

ISBN 978-80-224-1052-6

ISSN 0009-0786

[cit. 2016-08-03]

Interpunkce - pomlčka

Pomlčka: dlouhá vodorovná čárka.

Levý Alt + 0150, není na klávesnici.

Použití u citací:

Vročení, čísla periodik, stránkový rozsah.

Příklady:

2010–2015

č. 3–4

s. 1–2

Tvůrce

- Osoby
- Korporace
- Anonymní díla (záznam začíná názvem).

Primární odpovědnost

- Jména fyzických osob
  - 1–3 autoři,
  - 4 a více autorů.
- Názvy korporací.
- Díla bez údaje o primární odpovědnosti.

Primární tvůrci (stejná role)

- 2–3 tvůrci:
V údajích o primární odpovědnosti by měla být uvedena všechna tato jména.
- Více než 3 jména:
Měla by být uvedena všechna jména, pokud je to možné. *„Pokud jsou některá jména vynechána, uvádí se jméno prvního tvůrce a po něm následuje „aj.“ nebo „et al“.*

Více primárních tvůrců

- Jméno prvního tvůrce se invertuje:
PŘÍJMENÍ, jméno.
- Další části jmen uvádět dle zvyků národa,
s nímž je tvůrce spjat:
křestní jméno, PŘÍJMENÍ.
- Před poslední jméno vložit spojku „a“.
- Všechna příjmení psát velkými písmeny.

Dílo více autorů

- ZABLOUDIL, František a Josef FEUEREISEL.
- ŠRÁMKOVÁ, Eva, Zdena KUCHARŮVÁ a Lucie FIALOVÁ.
- KUBEČKA, Karel, Silvie DOBIÁŠOVÁ, Jan FRIDRICH, Pavel VLČEK a Milan NIČ.

4 a více tvůrců – vynechání jmen

Příklady:

NOVÁK, František aj.

NOVÁK, František et al.

Příklad z ČSN ISO 690:

STRINGER, John A., et al.

Jména autorů

- Uvádějí se v podobě, v jaké jsou v daném zdroji.
- U jmen osob se vypouštějí akademické či profesní tituly.
- Pokud je obtížné u cizojazyčných autorů rozlišit křestní a rodné jméno, je nutné se podívat do katalogů knihoven a autoritních databází (viz slide č. 46).

Korporace (1)

(organizace, skupiny)

- Pokud se korporace vyskytuje ve formě zkratky, uvádí se plná forma jména v hranaté závorce, pokud je známa. Zkratku lze zachovat bez doplňku, pokud je korporace známá pod touto zkratkou, např. UNESCO.

Příklad zkratky korporace s doplněním plné formy názvu:

IADC [International Association of Dentistry for Children].

Korporace (2)

- K rozlišení různých korporací se stejným jménem lze přidat sídlo korporace.

TRINITY COLLEGE [Dublin].

- Pokud je organizace složkou vyššího orgánu, uvádí se na prvním místě jméno vyššího orgánu.
- U konferenčních sborníků lze uvést název konference.

Autoritní databáze

Při problémech se jmény autorů a názvy korporací lze ověřit informace zde:

AUT – Databáze národních autorit NK ČR

https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=aut

VIAF - The Virtual International Authority File

<https://viaf.org/>

Anonymní díla

- Pokud jména primárních původců nejsou v popisované jednotce uvedena a nelze je spolehlivě zjistit z jiných zdrojů, bude prvním prvkem citace název.

Záznam nebude obsahovat žádné údaje o primární odpovědnosti.

Název

- Uvádí se tak, jak napsán v preferovaném zdroji.
- Dlouhý název lze zkrátit vynecháním některých slov, zachovat počáteční slova, výpustka – tři tečky.
- Nejasný název je možné vysvětlit v hranatých závorkách za názvem.
- Překlad názvu lze uvést v hranatých závorkách za názvem.

Podnázev

Uvádět tehdy, pokud poskytuje zásadní

- informace k obsahu citovaného informačního zdroje.
- Nepovinný údaj.

Typ nosiče

- Povinný údaj u netištěných dokumentů.
- Příklady:
  - [CD]
  - [fotografie]
  - [film]
  - [e-mailová komunikace]
  - [online]

Vydání

- Zapisuje se v takové formě, jak je uvedeno v dokumentu včetně symbolů.
Povinný údaj, pokud se nejedná o první vydání.
- U aktualizovaných zdrojů uvádět číslo vydání a aktualizace.
V případě potřeby lze uvést měsíc, den a čas.

Další (sekundární, vedlejší) tvůrce

- Např. editoři, překladatelé, ilustrátoři, režiséři apod.
  - Lze vynechat, nepovinný údaj.
  - Jméno se uvádí se svou rolí a v přímém pořadí.
  - Příjmení se píše velkými písmeny.
- Uvádějí se až za údaji o vydání.

Příklady:

Přeložil Martin HILSKÝ.

Ilustrovala Helena ZMATLÍKOVÁ.

Režie Jan HŘEBEJK.

Místo vydání

- Uvést tak, jak ve zdroji.
- U menších míst přidat doplněk místa.
Příklad: London (Ontario)

Jako doplňky lze používat kódy názvů zemí, krajů apod. dle ČSN ISO 3166-1 a 3166-2.

- Pokud uvedeno ve zdroji více míst vydání stejně výrazně, zapíše se pouze místo, které je uvedeno jako první.

Nakladatel

- Více nakladatelů: uvést pouze první.
- Vynechat údaje, které nejsou nutné pro identifikaci vydavatele.
- **Příklady:**
  - a) John Wiley & Sons, Inc.
Zapsat: Wiley
  - b) Lippincott Williams & Wilkins
Zapsat: Lippincott

Datum vydání (1)

- Celé datum uvést pouze u některých druhů dokumentů, běžně stačí rok.

- Datum copyrightu:

Dle ČSN ISO 690: ©1961

cop. 1961

copyright 1961

V praxi se občas zapisuje také takto:

c1961

Datum vydání (2)

- Uvést tak, jak v dokumentu.
- U zjevně chybného data se uvede oprava do hranaté závorky.

Příklad: 1998 [1989]

- **Pokud datum není uvedeno:**
  - snažit se je dohledat,
  - odhadnout, např. [ca 1865], [cca 1865],
  - zapsat [b. r.].

Číslování a stránkování

(části citované jednotky)

- Používat termíny, které jsou v informačním zdroji.
- Příklady:

vol. 3, no. 2, s. 5–8.

February 2014, s. 30–35.

2014, roč. 5, č. 12, s. 25–61.

Termíny pro menší části seriálů mohou být vynechány. Číslo svazku se píše tučným písmem.

Příklad: 2014, **5**(12), 25–61.

Názvy a čísla edic

- Povinný údaj, pokud je citovaná jednotka obvykle identifikována jako součást edice.

Při tvorbě citace je důležité:

- určit správně druh a formu citovaného dokumentu,
- najít vzor citace příslušného druhu a formy dokumentu,
- najít v citovaném dokumentu příslušné údaje a vytvořit citaci dle vzoru.

Tištěné monografie

(struktura záznamu)

Jméno tvůrce / tvůrců. *Název: podnázev.*
Vedlejší název. *Vydání.* Podřízená
odpovědnost. *Místo vydání: Nakladatel,*
Datum publikování, rozsah. Název edice a
číslování. Standardní identifikátor.
Poznámky.

Tištěné monografie

Nepovinné údaje

Mohou, ale nemusejí být uvedeny v citaci.

- Podnázev.
- Vedlejší (sekundární) původci, např. překladatelé, ilustrátoři, redaktoři, editoři.
- Informace o prvním vydání.
- Celkový rozsah publikace.

Tištěné monografie

ISBN

Pokud číslo ISBN není v publikaci uvedeno, nebude tento údaj zapsán do citace.

System ISBN byl na území ČR zaveden v r. 1989. Vstup do systému je v ČR dobrovolný. Starší i některé současné publikace číslo ISBN nemají. Tuto informaci si můžete ověřit např. v Souborném katalogu ČR – CASLIN, na portálu Knihovny.cz či v katalogu MZK.

Tištěné monografie

Příklad 1

REGAZZO, Richard a Marcela
REGAZZOVÁ. *Ultrazvuk: základy
ultrazvukové defektoskopie*. 1. vyd. Praha:
BEN, 2013, 290 s. ISBN 978-80-7300-466-8.

Pouze povinné údaje:

REGAZZO, Richard a Marcela
REGAZZOVÁ. *Ultrazvuk*. Praha: BEN, 2013.
ISBN 978-80-7300-466-8.

Tištěné monografie

Příklad č. 2

ZABLOUDIL, František a Josef FEUEREISEL.
Zoohygiena v chovech zvíře v praxi. Praha:
Myslivost, 2009, 56 s. ISBN 978-80-86933-12-2.

Celkový počet stran u knih: nepovinný údaj.
Mezi vrocení a celkový počet stran doporučuje
většina instrukcí psát čárku, lze však také
použít tečku.

Tištěné monografie

Příklad č. 3

BENTZIEN, Claudia. *Ekologický chov včel: včelaření podle pravidel přírody*. Přelož. Anna ŠTORKÁNOVÁ. Sérii fotografií připravil Holger BENTZIEN. Praha: Víkend, 2008, 119 s. ISBN 978-80-86891-86-6.

Pouze povinné údaje:

BENTZIEN, Claudia. *Ekologický chov včel*. Praha: Víkend, 2008. ISBN 978-80-86891-86-6.

Tištěné monografie

Příklad č. 4

FUCHS, Joachim a Andreas BARCHFELD.
Visual Basic: velká kniha řešení. Vyd. 1.
Překlad: Jiří KOLÁŘ, Milan DANĚK. Brno:
Computer Press, 2010, 722, xxii s. ISBN
978-80-251-2212-9.

Pouze povinné údaje:

FUCHS, Joachim a Andreas BARCHFELD.
Visual Basic. Brno: Computer Press, 2010.
ISBN 978-80-251-2212-9.

Tištěné monografie

Příklad č. 5

KÜHNHAUSER, Karl-Heinz. *ABAP: výukový kurz*. Vyd. 1. Překlad: Ondřej BAŠE. Brno: Computer Press, 2009, 365 s. ISBN 978-80-251-2117-7.

Pouze povinné údaje:

KÜHNHAUSER, Karl-Heinz. *ABAP*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2117-7.

Tištěné monografie

Příklad č. 6a

REMMERS, Karl-Heinz, Falk ANTONY, Michaela FISCHBACH a Jens LUCHTERHAND. *Velká solární zařízení: úvod k navrhování a provozu*. 1. vyd. Překlad: Jan STRUŠKA, Petr KRAMOLIŠ. Brno: ERA, 2007, 315 s. Technická knihovna. ISBN 978-80-7366-110-6.

Pouze povinné údaje:

REMMERS, Karl-Heinz, Falk ANTONY, Michaela FISCHBACH a Jens LUCHTERHAND. *Velká solární zařízení*. Brno: ERA, 2007. Technická knihovna. ISBN 978-80-7366-110-6.

Tištěné monografie

Příklad č. 6b

REMMERS, Karl-Heinz aj. *Velká solární zařízení: úvod k navrhování a provozu*. 1. vyd. Překlad: Jan STRUŠKA, Petr KRAMOLIŠ. Brno: ERA, 2007, 315 s. Technická knihovna. ISBN 978-80-7366-110-6.

Pouze povinné údaje:

REMMERS, Karl-Heinz aj. *Velká solární zařízení*. Brno: ERA, 2007. Technická knihovna. ISBN 978-80-7366-110-6.

Lze rovněž zapsat takto: REMMERS, Karl-Heinz et al.

Článek v tištěném časopisu

Struktura záznamu

Jméno tvůrce / tvůrců. **Název:** podnázev článku. *Název časopisu:* podnázev časopisu. **Místo publikování:** Vydavatel, rok vydání, ročník, číslo, rozsah stran. **Identifikátor.** Dostupnost. Poznámky.

ČSN ISO 690 uvádí nakladatelské údaje (místo vydání a název vydavatele) jako povinné, ale tyto prvky nejsou nutné pro identifikaci dokumentu, lze je tedy vynechat.

Zkratky:

<http://www.issn.org/services/online-services/access-to-the-itwa/>

Článek v tištěném časopisu

Příklad 1

MICHALÍK, David. Důvěra a její význam v podnikové praxi. *Periodica Academica: vědecký časopis Vysoké školy Karla Engliše v Brně*. Praha: Quentin, 2009, roč. 4, č. 1, s. 64–69. ISSN 1802-2626.

Pouze povinné údaje:

MICHALÍK, David. Důvěra a její význam v podnikové praxi. *Periodica Academica*. 2009, roč. 4, č. 1, s. 64–69. ISSN 1802-2626.

Článek v tištěném časopisu

Příklad 2

SOSNA, Karel, Jiří ZÁRUBA a Jan FRANĚK. Výzkum tepelného namáhání hornin. *Tunel*. Praha: Česká tunelářská asociace, 2014, roč. 23, č. 4, s. 33–42. ISSN 1211-0728.

Pouze povinné údaje:

SOSNA, Karel, Jiří ZÁRUBA a Jan FRANĚK. Výzkum tepelného namáhání hornin. *Tunel*. 2014, roč. 23, č. 4, s. 33–42. ISSN 1211-0728.

Článek v tištěném časopisu

Příklad 3

MATES, Miroslav, Daniel NIEKY, Marek HONEK a Boris ROHAL'-ILKIV. Control of inverted pendulum laboratory system using stepper motor. *Strojnícky časopis: journal of mechanical engineering*. Bratislava: Ústav materiálov a techniky strojov SAV, 2009, roč. 60, č. 4, s. 211–219. ISSN 0039-2472.

Pouze povinné údaje:

MATES, Miroslav, Daniel NIEKY, Marek HONEK a Boris ROHAL'-ILKIV. Control of inverted pendulum laboratory system using stepper motor. *Strojnícky časopis*. 2009, roč. 60, č. 4, s. 211–219. ISSN 0039-2472.

Článek v tištěném časopisu

Příklad 3 – pouze povinné údaje

NĚMEC, Lubomír a Petra CINCIBUSOVÁ. Tavení skel a jeho inovační potenciál. *Sklář a keramik*. 2010, roč. 60, č. 1–2, s.1–10. ISSN 0037-637X.

Vynechány termíny pro menší části seriálu:

NĚMEC, Lubomír a Petra CINCIBUSOVÁ. Tavení skel a jeho inovační potenciál. *Sklář a keramik*. 2010, **60**(1–2), 1–10. ISSN 0037-637X.

Příspěvek v tištěném sborníku

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. In: Jméno tvůrce mateřského dokumentu. Název mateřského dokumentu. Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce mateřského dokumentu. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Číslování svazku obsahujícího příspěvek, Rozsah stran příspěvku, Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Poznámky.

Kapitola v tištěné knize

Příklad

SEIFERT, Wolfgang. Social and economic integration of foreigners in Germany. In: *Paths to inclusion: the integration of migrants in the United States and Germany*. Edited by Peter H. SCHUCK and Rainer MÜCK. 1st ed. New York: Berghahn, 1998, s. [83]–113. Migration and refugees, vol. 5. ISBN 1-57181-091-9.

Elektronické informační zdroje

Specifika - typ média

Povinný údaj.

[online]

[online databáze]

[CD-ROM]

[elektronická pošta]

[počítačový program]

Elektronické informační zdroje

Vydání

Výrazy vyjadřující aktualizaci, rozšíření apod., např.: verze, aktualizace, úroveň.

Příklady:

Version 3.1.

1.0 Rev.

Elektronické informační zdroje

Datum aktualizace / revize

Doporučení.

Uvádí se ve stejné formě jako
v prameni.

Elektronické informační zdroje

Datum citování

Povinný údaj pro online dokumenty.
vid. (dle ČSN ISO 690)

cit., citováno (praxe, doporučení)

[cit. 2019-01-31]

[cit. 31. ledna 2019]

Elektronické informační zdroje

Dostupnost a přístup

Povinný údaj u online dokumentů.

Příklady:

- Dostupné z: <http://www.mzk.cz/o-knihovne>
- Dostupné z: SpringerLink
- Dostupné komerčně ze SpringerLink: <https://link.springer.com/>

(doporučení PhDr. Evy Bratkové, Ph.D.)

- Dostupné z: [doi:10.1186/1756-0500-2-172](https://doi.org/10.1186/1756-0500-2-172)

(Zdroje jsou dohledatelné přes <http://www.doi.org>.)

Elektronické informační zdroje

Dostupnost a přístup

- Pokud adresa URL musí být na konci řádku rozdělena, vkládá se mezera za jednoduché nebo dvojité lomítko, ale před další interpunkční znaménka.
- U složité informace lze uvést cestu k tomuto zdroji.
- Pokud je informačnímu zdroji přiděleno číslo DOI či jiný trvalý identifikátor, upřednostňuje se trvalý identifikátor před adresou URL.

Elektronické informační zdroje

Nalezení URL

Jak najít URL dokumentu:

- kurzor nastavit na název – první řádek záznamu zdroje,
- kliknout pravým tlačítkem myši,
- kliknout v nabídce na „Kopírovat adresu odkazu“.

71 - Národní úložiště šedé literatury
nusi.cz/?zdroj=Školství%2FVysoké+školy%2FČeské...v+Praze...
... katedrách ČVUT. Specifika trhu s kancelářskými prostory v hl.m. Praze.
Prostějovská Zita; Zeman Michal České vysoké učení technické v Praze, 2014 ...

71 - Národní úložiště šedé literatury
nusi.cz/?zdroj=Školství%2FVysoké+školy%2FČeské...v+Praze...
Specifika trhu s kancelářskými prostory v hl.m. Praze Prostějovská Zita; Zeman
Michal 2014 - Available at various departments of the ČVUT. Specifika trhu s ...

První stránky DIP, práce - ISIS - Vysoká škola ekonomická
isis.vse.cz/lide/clovek.pl?zalozka=13;id=60005;studium=113860;...
Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Specifika účtování dlouhodobých
nájemních smluv - pobídky“ ..... 2 Mgr. Michal Němec, ANALÝZA TRHU S
KANCELÁŘSKÝMI PROSTORY V PRAZE (vývoj do roku 2008 a tendence let 2009-
2010), ÚTVAR ROZVOJE HL. M. ... 2.65 m, prestižní/ kvalitní/ tepce, flexibilní
dělení..

PDF Univerzita Karlova v Praze Přírodovědecká fakulta Jan
https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/130164274
Jan Sachl: Výstavba kancelářských ploch v Praze mezi lety 2006–2015. 1. OB
..... Stabilizace trhu s kancelářskými prostory v letech 2000–2002 vedla k nár
počtu nové ..... Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR, 2015a)
svých oficiálních ..... M. a kol.: Regionální vývoj: specifika české transformac

PDF porovnání prahy se stredoevropskými městy - Institut .
www.iprpraha.cz/.../Porovnani_Prahy_a_stredoevropskych_mest_2011.p
Pozice Prahy na kancelářském trhu je v souboru porovnávaných ..... služeb má
Frankfurt, u kterého se výrazně projevují některá funkční specifika vnitřní skladby .....
vyhledávanou destinaci, kapacita Varšavy neodráží potřeby hlavního města, hotely
jsou drahé .... kancelářskými prostory o mnoho let dříve než ve městech z ...

Googoooooooooogle >
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Další

● Bmo - Z internetové adresy - Použít přesnou polohu - Další informace

Nápověda Odeslat zpětnou vazbu Ochrana soukromí Smluvní podmínky

Sachl Výstavba BP.pdf

Zobrazit všechny stažené soubory...

10:45
20.11.2015

Elektronické monografie

Primární odpovědnost. *Název:*
podnázev. [Typ nosiče]. Vydání.

Podřízená odpovědnost. *Místo vydání:*
Nakladatel, Datum vydání, Datum
aktualizace/revize [Datum citování].

Název edice a číslování. Standardní
identifikátor. Dostupnost a přístup.

Lokace. Požadavky na systém.

Poznámky.

Elektronická monografie

BRATKOVÁ, Eva. *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2: metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací* [online]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšíř. Praha: Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008-12-22 [cit. 2008-12-30]. Dostupné z: <http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>

Článek v elektronickém časopise

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. *Název periodika*. Vedlejší název [Typ nosiče]. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Číslování, Rozsah stránek příspěvku [datum citování]. Standardní identifikátor (ISSN). Dostupnost a přístup. Lokace. Poznámky.

Článek v elektronickém časopise

Příklad 1

HÁJEK, Martin. Poslední plavba NAKLIVU. *Inflow* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2012, roč. 5, č. 11 [cit. 2014-04-20]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/posledni-plavba-naklivu>

Citace s vynechanými nakladatelskými údaji:

HÁJEK, Martin. Poslední plavba NAKLIVU. *Inflow* [online]. 2012, roč. 5, č. 11 [cit. 2014-04-20]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/posledni-plavba-naklivu>

Článek v elektronickém časopise

Příklad 2

FRYŠ, Jakub a Pavla KOVÁŘOVÁ.
Testování funkcí citačních manažerů:
komparace Citace PRO, Citavi, EndNote,
Mendeley a Zotero. *ProInflow: časopis
pro informační vědy* [online]. Brno:
Katedra informačních studií a
knihovnictví, Filozofická fakulta,
Masarykova univerzita, 2020, **12**(1) [cit.
2020-11-12]. ISSN 1804-2406. Dostupné
z: <https://doi.org/10.5817/ProIn2020-1-3>

Článek v elektronickém časopise

Příklad 3

RYLICH, Jan. Od pirátství k digitální výpůjčce. *Ikaros* [online]. Praha: Ikaros, 2010, roč. 14, č. 3 [cit. 2015-05-15]. URN-NBN:cz-ik6014. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/node/6014>

Článek v elektronickém časopise

Příklad 4 – varianta 1

CHALUPA, Radek a Karel NESMĚRÁK.
Johann Wolfgang von Goethe a chemie.
Chemické listy [online]. Praha: Česká
společnost chemická, 2017, roč. 111, č.
10, s. 673–680 [cit. 2017-11-13]. ISSN
1213-7103. Dostupné z:
[http://www.chemicke-
listy.cz/docs/full/2017_10_673-680.pdf](http://www.chemicke-listy.cz/docs/full/2017_10_673-680.pdf)

Článek v elektronickém časopise

Příklad 4 – varianta 2

CHALUPA, Radek a Karel NESMĚRÁK.
Johann Wolfgang von Goethe a chemie.
Chemické listy [online]. 2017, roč. 111, č.
10, s. 673–680 [cit. 2017-11-13]. ISSN
1213-7103. Dostupné z:
[http://www.chemicke-
listy.cz/docs/full/2017_10_673-680.pdf](http://www.chemicke-listy.cz/docs/full/2017_10_673-680.pdf)

Článek v elektronickém časopise

Příklad 4 – varianta 3

CHALUPA, Radek a Karel NESMĚRÁK.
Johann Wolfgang von Goethe a chemie.
Chemické listy [online]. 2017, 111(10),
673–680 [cit. 2017-11-13]. ISSN 1213-
7103. Dostupné z: [http://www.chemicke-
listy.cz/docs/full/2017_10_673-680.pdf](http://www.chemicke-listy.cz/docs/full/2017_10_673-680.pdf)

Web

Rozlišit !

- **Webové sídlo.**
- **Webová stránka.**
- **Příspěvek na webu.**

Příspěvky jsou dodávány na web zpravidla postupně, nejsou součástí webu.

Např. encyklopedická hesla, video na YouTube, prezentace k přednášce.

Web

Snažte se příslušné bibliografické údaje na webu dohledat.

Často je najdete na konci hlavní webové stránky nebo pod označením „o nás“, „úvod“, „impresum“, „kontakty“ či „o projektu“.

Webové sídlo

Jméno tvůrce. *Název: podnázev.*
Vedlejší název [Typ nosiče]. Další
tvůrce. Místo publikování: Nakladatel,
Datum publikování, Datum
aktualizace/revize [Datum citování].
Název edice a číslování. Standardní
identifikátor. Dostupnost a přístup.
Lokace. Poznámky.

Webové sídlo

Příklady (1)

Internetem bezpečně [online]. Karlovy Vary: You connected, © 2018 [cit. 2019-02-05].

Dostupné z:

<https://www.internetembezpecne.cz/>

Česká archivní společnost [online]. Praha:

Česká archivní společnost, © 2018 [cit.

2019-01-30]. Dostupné z:

<http://cesarch.cz/>

Webové sídlo

Příklady (2)

Neovlivní.cz [online]. Praha: Dead Line Media, © 2016 [cit. 2022-09-27]. Dostupné z:

Biom.cz [online]. Praha: CZ Biom – České sdružení pro biomasu, © 2001–2018 [cit. 2022-09-27]. Dostupné z: <https://biom.cz/>

Webová stránka

Jméno tvůrce webové stránky. Název webové stránky. *Název webového sídla: podnázev.* Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup webové stránky. Lokace. Poznámky.

Webová stránka

Doporučení

Pokud je tvůrce webovské stránky totožný s tvůrcem webovského sídla (většinou korporace) a jeho vydavatelem, v praxi se často tento údaj vypouští z údajů o primárních tvůrcích, někdy i z nakladatelských údajů.

Stanovy České archivní společnosti, o. s. *Česká archivní společnost* [online]. Praha: Česká archivní společnost, © 2015 [cit. 2015-06-25]. Dostupné z: <http://cesarch.cz/o-nas/stanovy/>

Webová stránka

Příklad 1

Historie portálu Knihovny.cz. *Knihovny.cz* [online]. V 2.1.7. Moravská zemská knihovna v Brně: © 2015–2022 [cit. 2022-09-27]. Dostupné z: <https://www.knihovny.cz/Content/historie-portalu>

Webová stránka

Příklad 2

ČESKÁ ARCHIVNÍ SPOLEČNOST.
Stanovy České archivní společnosti, o. s.
Česká archivní společnost [online]. Praha:
Česká archivní společnost, © 2018 [cit.
2022-09-27]. Dostupné z:
<http://cesarch.cz/o-nas/stanovy/>

Webová stránka

Příklad 3

NĚMEC, Petr. Jak na plagiátorství na ZŠ a SŠ. *Metodický portál RVP.CZ* [online]. Praha: Národní pedagogický institut České republiky, 1. 8. 2018 [cit. 2022-09-27]. Dostupné z: <https://rvp.cz/informace/o-portalu>

Příspěvek do webového sídla

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku: podnázev. In: Jméno tvůrce webového sídla. *Název webového sídla: podnázev.* Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup příspěvku. Lokace. Poznámky.

Příspěvek do webového sídla

Příklad 1

Pepina – diplomka a citace. In: *YouTube* [online]. 18. 1. 2012 [cit. 2015-05-13].
Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=C6-OXKKngNo>

Příspěvek do webového sídla

Příklad 2

COHEN, Eliot A. Strategy and terrorism. In: *Encyclopædia Britannica* [online]. Chicago: Encyclopædia Britannica, © 2017 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/strategy-military/Strategy-and-terrorism#ref968775>

Část pořadu v televizi či rozhlase

Doporučení

Primární odpovědnost části. Název části.
In: Primární odpovědnost pořadu. *Název pořadu: podnázev*. Druh média, program, datum a čas vysílání. Dostupnost.
Poznámky.

Rozhovor v televizi

Příklady

JIŘIČNÁ, Eva. Interview. In: *Hyde Park Civilizace*. TV, ČT24, 22. 11. 2014, 20:05.

GRYGAR, Jiří. Vesmír: naděje, nebo hrozba?. In: *Hyde Park*. TV, ČT24, 26. 1. 2015, 20:06:13.

Vysokoškolské kvalifikační práce
v tištěné formě, které jsou také
přístupné online - příklad

BÍLKOVÁ, Anna. *Novodobá péče o seniory*.
Brno, 2009. Dostupné také z: Theses.cz.
Bakalářská práce. Masarykova univerzita,
Pedagogická fakulta, Katedra speciální
pedagogiky. Vedoucí práce Pavel
MÜHLPACHER.

Vysokoškolské kvalifikační práce v elektronické podobě

ČSN ISO 690 neuvádí.

Doporučení 1:

*Jméno tvůrce. Název: podnázev. Vedlejší
název [Druh nosiče]. Místo odevzdání práce,
Datum odevzdání práce [Datum citování].
Dostupnost a přístup. Druh práce. Název
instituce, kde byla práce napsána. Vedoucí
kvalifikační práce. Poznámky.*

Vysokoškolské kvalifikační práce přístupné online - příklad k doporučení 1

RYBNÍČKOVÁ, Simona. *Motivace pracovního jednání v knihovnách* [online]. Brno, 2008 [cit. 2011-02-13]. Dostupné z:

http://is.muni.cz/th/179672/ff_b/

Bakalarska_prace.pdf. Bakalářská práce.
Masarykova univerzita, Filozofická fakulta,
Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet
informačních studií a knihovnictví. Vedoucí
práce Petr ŠKYŘÍK.

Vysokoškolské kvalifikační práce přístupné online

Doporučení 2:

*Jméno tvůrce. Název: podnázev. Vedlejší
název [druh nosiče]. Místo odevzdání
práce, Datum odevzdání práce [datum
citování]. Druh práce (Přidělený titul).
Název instituce, kde byla práce napsána.
Vedoucí kvalifikační práce. Dostupnost a
přístup. Poznámky.*

Vysokoškolské kvalifikační práce přístupné online — příklad k doporučení 2

RIEGER, Pavel. *Právní a systémová analýza e-Governmentu* [online]. Praha, 2015 [cit. 2017-01-21]. Disertační práce (Ph.D.). Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta. Dostupný z: <http://theses.cz/id/mamrsm/>

Technické normy a standardy

Příklad 1

ČSN ISO 690 uvádí stručně.

Doporučení:

ČSN 01 6910. *Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2014, 73 s.

Technické normy a standardy

Příklad 2

ČSN 01 0168. *Tvorba jmenného záhlaví*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1988, 40 s.
Zrušená norma (bez náhrady). Platnost ukončena k 1. 9. 2003.

Legislativní dokumenty (1)

ČSN ISO 690 neřeší. Doporučení:

1. Citovat jako příspěvky z periodika.

Působnost. Primární odpovědnost.

Název: podnázev. In: Primární

odpovědnost sbírky. *Název zdroje:*

podnázev zdroje. Rok vydání, část,

rozsah stran. Dostupnost. Poznámky.

Legislativní dokumenty (2)

2. Citovat dle Legislativních pravidel vlády

<https://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/dokumenty/legislativni-pravidla-vlady-91209//>

https://www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/legislativn__pravidla_vl_dy.pdf

Hlava VI, čl. 61–74.

Druhy a používání citací v právních předpisech.

Legislativní dokumenty

Příklad – citováno jako příspěvek v periodiku

ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998
o vysokých školách a o změně a doplnění dalších
zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů
České republiky*. Praha: Ministerstvo vnitra, 1998,
částka 39, s. 5388–5419. [ISSN 1211-1244]. Dostupné
také z: [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/
SearchResult.aspx?q=111/
1998&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=111/1998&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

Legislativní dokumenty

Příklad – příspěvek na webu

ČESKO, 2021. Zákon č. 121/2000 Sb. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon): aktuální znění 27. 2. 2021 – 27. 12. 2021 (verze 22). In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, 2010–2021 [cit. 2021-06-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>

Film

Název filmu: podnázev [film]. Sekundární odpovědnost. *Místo: vydavatel/distributor, rok. Dostupnost.* Poznámky.

Muži v naději [film]. Režie a scénář Jiří VEJDĚLEK. Praha: Bontonfilm, 2011. Délka 110 minut.

Ústní sdělení (1)

ČSN ISO 690 neřeší.

1. ČSN ISO 7144, 1997

Musí se uvádět:

- plné jméno a adresa pracoviště autora sdělení,
- datum rozhovoru.

Ústní sdělení (2)

2. Doporučení 1

V textu se u převzaté myšlenky uvede, od koho a kdy jsme ji získali. Do seznamu použité literatury se neuvádí.

3. Doporučení 2

Citovaná osoba. Název a adresa pracoviště,
Datum.

Ústní sdělení (3)

4. Doporučení 3

Citovaná osoba – ústní sdělení. Název a adresa pracoviště. Datum.

5. Doporučení 4

Jméno dotazovaného, relevantní informace o dotazovaném [typ sdělení]. Místo a datum rozhovoru.

Ústní přednáška

ČSN ISO 690 neřeší.

Doporučení:

Lektor. *Název přednášky* [přednáška]. Místo: pořadatel, datum konání.

CHMELÍK, Radim. *Od holografie k personifikované léčbě nádorů* [přednáška]. Brno: Moravská zemská knihovna v Brně, 6. června 2018.

Obrázky, fotografie, tabulky, grafy

- Jsou předmětem autorského práva, je nutné je ocitovat.
- Pozor na licenční podmínky užití obrázků!
- ČSN ISO 690 řeší grafická díla.
- ČSN ISO 7144 obsahuje několik ustanovení týkající se umístění, formální úpravy, popisných textů, legend a číslování.

Obrázky, fotografie, grafy, tabulky

ČSN ISO 7144

- Ilustrace musejí být číslovány posloupně arabskými číslicemi.
- Doporučuje se ilustrace a tabulky číslovat oddělené a posloupně.
- U každé ilustrace nebo tabulky musí být uveden krátký popisný text nebo legenda.
- Popisný text musí být umístěn nad tabulkou za arabskou číslicí přidělenou tabulce.
- Legenda k ilustraci musí být umístěna pod ilustrací, a to za arabskou číslicí přidělenou ilustraci.
- Při citování v textu musí číslům tabulek nebo ilustrací předcházet nebo po nich následovat slova „obrázek“ nebo „tabulka“ či jiný ekvivalent. „Musí být uveden pramen jakýchkoliv nepůvodních údajů v ilustraci nebo tabulce.

Obrázky, fotografie, grafy, tabulky

Obecné doporučení

- Respektovat interní směrnici nebo zvyklosti.
- Obrázky se číslují, doplňují se popisky či vysvětlivky.
- Na konci práce se uvede soupis použitých obrázků.

Obrázky, fotografie, grafy, tabulky

Prvky citace

- Autor obrázku.
- Název obrázku. Pokud není uveden, vytvoříme ho sami a uvedeme v hranatých závorkách.
- In: citace zdrojového dokumentu dle druhu dokumentu.

Obrázky, fotografie, grafy, tabulky

Příklad 1 - doporučení

JONES, Leslie. Thomas Edison age 76 [fotografie]. In: *Digital Commonwealth: Massachusetts collections online* [online]. Newton (Massachusetts): Digital Commonwealth, February 12, 1923 [cit. 2016-10-24]. Dostupné z:

<https://www.digitalcommonwealth.org/search/commonwealth:5x21th52c>

Obrázky, fotografie, grafy, tabulky

Příklad 2 - doporučení

Proces přijetí článku editorem [obrázek].
In: ŘEHÁK, David a Pavel ŠENOVSKÝ.
*Průvodce vědou a výzkumem: (nejen) pro
studenty doktorského studia*. Ostrava:
Vysoká škola báňská – Technická
univerzita Ostrava, 2013, s. 85. ISBN
978-80-248-3252-4.

Obrázky, fotografie, grafy, tabulky

Příklad 3 - doporučení

HOLIŠ, Radim. Vnitřní zástavba sanitního vozidla Mercedes-Benz Sprinter Zdravotnické záchranné služby Moravskoslezského kraje v areálu Městské nemocnice Ostrava. In: *Wikimedia Commons* [online]. San Francisco: Wikimedia Foundation, 6 December 2010, last edited on 5 March 2015, at 23:09. [cit. 2017-06-25]. Dostupné z:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zdravotnick%C3%A1_z%C3%A1chrann%C3%A1_slu%C5%BEba_Moravskoslezsk%C3%A1ho_kraje_\(01\).JPG](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zdravotnick%C3%A1_z%C3%A1chrann%C3%A1_slu%C5%BEba_Moravskoslezsk%C3%A1ho_kraje_(01).JPG)

Archiválie (archivní dokumenty)

Doporučení

Norma ČSN ISO 690 neřeší.

Struktura citace:

Název instituce, značka/název fondu či sbírky, inventární číslo nebo signatura, číslo kartonu/knihy/složky/spisu, název nebo stručný popis, datum, místo vydání listin.

Další informace:

WANNER, Michal. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. 2, dopl. a rozšíř. vyd. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015. ISBN 978-80-86466-78-1.

Metodiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 6. října 2022 [cit. 2022-10-08]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/metodiky.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

Archiválie (archivní dokumenty)

Doporučení - příklady

Archiv Národního muzea v Praze, fond K. Engliš, k. 79, (nezpracovaný), složka Soudní spory a rozvod, posudek z 8. 5. 1913 z Královských Vinohrad.

Moravský zemský archiv v Brně, Kmenový fond MZK v Brně, inv. č. 140, kart. 93, Výroční zpráva Zemské a universitní knihovny v Brně pro správní rok 1930.

Moravský zemský archiv, fond B 72, kart. 126, č. 1129, záznam telefonického hlášení četnické stanice Černá Hora z 24. března 1945.

Státní oblastní archiv Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Okresní zastupitelstvo Roudnice n. L. 1865–1928, č. fondu 56, karton č. 40, Dopis organizátorů národní slavnosti na Řípu adresovaný c. k. okresnímu úřadu z 18. května 1864.

Uvedené příklady byly převzaty z disertačních prací.

Norma ČSN ISO 690 neřeší veškeré problémy kolem citací.

- Snažte se najít dostupné příklady a rady, jak postupovat, někdy se mohou lišit.
- Je nutné porovnat různá doporučení a zvolit řešení nejvhodnější pro danou situaci.
- Nestandardní situace rozhodně konzultujte s vedoucím práce či s vydavatelem.

Citační manažery

- Nástroje (software) pro vytváření a správu bibliografických citací.
- Existují placené i volně přístupné citační manažery.
- Nespoléhat se zcela na citace vygenerované katalogem či citačním manažerem, kontrolovat vygenerované citace.

Bezplatné citační manažery (1)

- Mendeley

<https://www.mendeley.com/>

- Zotero

<https://www.zotero.org/>

- EndNote basic

<https://endnote.com/product-details/basic>

Bezplatné citační manažery (2)

-
- Citace.com
<https://www.citace.com>

Docear
<https://www.docear.org/>

Generování citací – Citace.com

www.citace.com – výběr typu dokumentu

ONLINE: Informační brány pro vy x (4102) Roundcube Webmail :: Přihl... x Vytvořit citaci | Citace.com x +

citace.com/vytvorit-citaci

Aplikace Vlastní odkazy Importováno z apli... MZK Moravská zemská k... Roundcube Webmail AUT - Základní vyhl... Google Seznam ČSN EPO Espacenet

citace.COM Vytvořit citaci E-shop Citace PRO Pablikado Blog Přihlásit se

Vyhledat citaci

Zadejte ISBN, DOI nebo název **Generovat citaci**

Vytvořit citaci

Tištěný dokument

- [Kniha](#)
- [Část knihy](#)
- [Periodikum](#)
- [Článek](#)
- [Akademická práce](#)
- [Sborník](#)
- [Příspěvek ve sborníku](#)
- [Jiný dokument](#)
- [Kartografický dokument](#)
- [Patent](#)

Elektronický dokument

- [Elektronická kniha](#)
- [Část elektronické knihy](#)
- [Elektronické periodikum](#)
- [Elektronický článek](#)
- [Elektronická akademická práce](#)
- [Web](#)
- [Webová stránka](#)
- [Elektronický sborník](#)
- [Elektronický příspěvek](#)
- [Příspěvek, obrázek na webu](#)

Generování citací – Citace.com

Vyplňování polí

citacePRO

O Citace PRO   Ceník   Funkce   Kontakt   Košík   Přihlásit se

TEPLÍKOVÁ, Zuzana a Martin KRČÁL. *Naučte (se) citovat*. Blansko: Citace.com, 2014, 156 s. ISBN 978-80-260-6074-1.

Zkopírovat citaci

[zobrazit další údaje](#)

ISBN*:

Autoři:

Jméno:	Příjmení:	Role:	
<input type="text" value="Zuzana"/>	<input type="text" value="Teplíková"/>	<input type="text" value="Autor"/>	
<input type="text" value="Martin"/>	<input type="text" value="Krčál"/>	<input type="text" value="Autor"/>	

[+ Přidat autora](#)

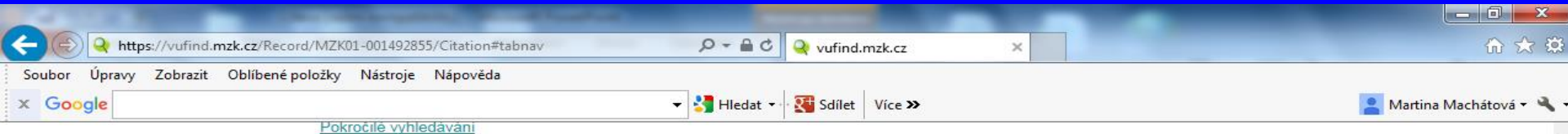
Název*:

Podnázev:

Vydání*:

Generování citací

Katalog MZK

Online katalog / Vyhledávání / Veřejná doprava v České republ... / Citace

Veřejná doprava v České republice /

Hlavní autor:	Baroch, Václav, 1975-
Korporativní autor:	IODA (spolek)
Další autoři:	Faifrová, Veronika, 1980- ; Němec, Michal, Říha, Zdeněk, 1974- ; Sliacky, Milan, Tichý, Jan, České vysoké učení technické v Praze, Doprávní fakulta
Jazyk:	Čeština
Vydáno:	Praha : IODA, z.s., 2015
Vydání:	1. vydání
Témata:	veřejná doprava Česko osobní doprava Česko sborníky
Fyzický popis:	54 stran : ilustrace (převážně barevné), mapy, plány ; 21 cm

Knihy

- [Poslat emailem](#)
- [Exportovat záznam](#)
- [Do oblíbených](#)
- [Přidat do schránky](#)

Podobné jednotky

- [Nové trendy v rozvoji systémů osobní dopravy na principech udržitelné mobility : Pardubice 2005 : sborník příspěvků](#)
Vydáno: (2005)
- [Uživatel v dopravním systému a tvorba hodnoty dopravních služeb : sborník příspěvků : Pardubice, 3.11.2011](#)
Vydáno: (2011)
- [Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících : komentář /](#)
Hlavní autor: Kovalčíková, Daniela, 1951-
Vydáno: (2011)
- [Rozvoj systémů osobní dopravy z hlediska respektování požadavků uživatele : sborník příspěvků /](#)
Vydáno: (2007)
- [Osobní doprava v území a regionech /](#)
Hlavní autor: Štěrba, Roman, 1972-
Vydáno: (2005)

- Jednotky
- Více informací
- Citace**
- Komentáře a oblíbené
- UNIMARC/MARC

BAROCH, Václav, Veronika FAIFROVÁ, Michal NĚMEC, Zdeněk ŘÍHA, Milan SLIACKY a Jan TICHÝ. *Veřejná doprava v České republice*. Praha: IODA, 2015. ISBN 978-80-260-8734-2.

ČSN ISO 690

Generování citací Knihovny.cz

Vzdělávání dětí cizinců na pražsk... x Google x +

https://www.knihovny.cz/Record/anl.ANL01-001458509?referer=aHR0cDovL3d3dy5rbmlob3ZueS5jei9TZWFyY2gvUmVzdWx0cz9sb29rZm9yMFtdPVZ6ZCVDNCU5Q... ☆ M

Aplikace Vlastní odkazy Windows Importováno z aplikace MZK Moravská zemská knihovna Roundcube Webmail AUT - Základní vyhledávání Google Seznam ČSN

Zadejte hledaný d... cíle vyhledávání ?

← Zpět na výsledky hledání

Citace

VOJTÍŠKOVÁ, Kateřina. *Vzdělávání dětí cizinců na pražských základních školách. Naše společnost* [online]. 2012, 10(2), 10-19 [cit. 2019-02-05]. ISSN 1214-438X. Dostupné z: <https://cvvm.soc.cas.cz/en/journal-czech-society/archive-of-articles/106-2012-2>

ČSN ISO 690
APA
Chicago (16th edition)
CSE
CSE NY
ČSN ISO 690
Harvard
IEEE
ISO 690
MLA (7th edition)
Turabian (7th edition)

citace PRO

zavřít

Poslat emailem
Exportovat záznam
Trvalý odkaz
Přidat do oblíbených
Zobrazit citace
Sdílet

Hlavní autor: Kateřina Vojtišková, 1977-

Typ dokumentu: Články

Publikováno v: Naše společnost. -- ISSN 1214-438X. -- Roč. 10, č. 2 (2012), s. 10-19

Témata: sociologie
sociology
inclusive education > qualitative research > acculturation strategies >

Generování citací

I při využívání citačních manažerů, katalogů knihoven a dalších databází pro generování citací je nutné **záznamy kontrolovat a upravovat** v souladu s normou.

Nespoléhat se zcela na citace generované různými softwarovými nástroji!